

Asia: VN/5698/2019

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi rakennusperinnön suojelemisesta annetun lain ja rikoslain 48 luvun 6 §:n muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Kommentit suojeluesityksenteko-oikeutta ja suojeluesityksestä kuulemista koskeviin ehdotuksiin

Kannatamme suojeluesityksenteko-oikeuden laajentamista ja asianosaisten kuulemista koskevien säännösten täsmentämistä esityksen mukaisesti. Esityksenteko-oikeuden laajentaminen vahvistaa kansalaisyhteiskunnan mahdollisuuksia olla aktiivisia toimijoita ja vaikuttaa rakennusperinnön suojeluun. Tämä on myös Faron sopimuksen mukaista ja on eduksi rakennusperinnön säilymiselle sekä kulttuuriperinnön henkilökohtaisen ja yhteiskunnallisen merkityksen vahvistumiselle. Mitään tiettyä sääntökirjausta ei mielestämme tarvita esityksenteko-oikeutta käyttävän yhdistyksen sääntöihin.

Museoviraston, kuntien ja alueellisten vastuumuseoiden keskinäistä roolia tulisi edelleen täsmentää esityksenteko-oikeuden ja kuulemisen suhteen. Alueellisilla vastuumuseoilla on olennaista asiantuntemusta alueensa rakennusperinnöstä ja niitä tulisi vähintään kuulla asiantuntijoina.

Kuulemistilaisuuden järjestäminen on kannatettavaa ja niitä tulisi varmasti myös kehittää avoimempaan suuntaan. Kuulemistilaisuuden järjestäjän vastuu olennaisten tahojen tunnistamisessa ja kutsumisessa jää ilmaan.

Kommentit alustusmenettelyn purkamiseen ja muutoksenhakua koskeviin ehdotuksiin

Suomen Kulttuuriperintökasvatuksen seura kannattaa esitystä eli alustusmenettelyn purkamista sekä sitä, että muutoksenhaku tapahtuisi valittamalla alueelliseen hallinto-oikeuteen.

Kommentit ehdotettuihin poikkeamisluvan edellytyksiin ja lupamenettelyyn

Kannatamme esitystä. Joustavuutta on syytä lisätä rakennusten ja osapuolten tarpeiden vastaamiseksi. Rakennuksen käyttö ylläpitää sen elinvoimaisuutta ja on näin hyvää suojelua. Suojelupäätöksen ei tulisi hankaloittaa tätä. On suotavaa, että ennakoimattomiin tilanteisiin pystytään reagoimaan vaarantamatta rakennuksen kulttuurihistoriallisen merkityksen turvaamiseta.

Kommentit korvaussäätelyä koskeviin ehdotuksiin

Ei lisäkommentteja korvaussäätelyä koskeviin ehdotuksiin.

Kommentit ehdotuksiin, jotka koskevat rikostunnusmerkistöjä sekä menettelyä rikosasioissa ja tarkastuksissa

Ei lisäkommentteja ehdotuksiin, jotka koskevat rikostunnusmerkistöjä sekä menettelyä rikosasioissa ja tarkastuksissa.

Kommentit viranomaisten tiedonsaantioikeutta koskevaan ehdotukseen

Ei lisäkommentteja viranomaisten tiedonsaantioikeutta koskevaan ehdotukseen.

Muita huomioita esitysluonnoksesta

Kannatamme sitä, että esityksessä on pyrkimys luoda lainsäädäntöä, joka on linjassa Faron puiteyleissopimuksen kanssa.

Alussa viitataan YK yleissopimukseen vammaisten henkilöiden oikeuksista, mutta sen konkreettinen merkitys esitetyissä muutoksissa jää epäselväksi.

Alueellisten – kulttuuriympäristötehtävää hoitavien– vastuumuseoiden rooli jää esityksessä hieman epäselväksi suhteessa yhtäältä kuntaan ja toisaalta Museovirastoon eli sitä olisi syytä täsmentää (mm. suhteessa vuonna 2020 voimaan astuneeseen museolakiin).

Lämsä Hanna
Suomen kulttuuriperintökasvatuksen seura